

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

รูปแบบการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูลเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง (Cross sectional descriptive study) เกี่ยวกับภาวะโภชนาการ พฤติกรรมการบริโภคอาหารและวิถีชีวิตที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพของนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 1-4 อายุระหว่าง 18-25 ปี สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

2. ประชากรและขนาดตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1-4 เพศหญิงและเพศชาย อายุระหว่าง 18-25 ปี ของสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ประจำปีการศึกษา 2548 จำนวน 270 คน

2.2 ขนาดตัวอย่าง

ขนาดตัวอย่างได้จากการคำนวณขนาดตัวอย่าง สามารถพิจารณาได้จากสัดส่วนของภาวะโภชนาการของประชากร จากการศึกษาของนิยมศรี วุฒิวัย และคณะ ในปี พ.ศ.2543 นำมาคำนวณขนาดตัวอย่าง โดยมีสูตรการคำนวณ (อรุณ จิรวัฒน์กุล และคณะ, 2542) ดังนี้

$$n = \frac{NZ_{\alpha/2}^2 P(1-P)}{e^2 (N-1) + Z_{\alpha/2}^2 P(1-P)}$$

n = จำนวนตัวอย่างนักศึกษาระดับปริญญาตรี

N = จำนวนนักศึกษา ทั้งหมด 270 คน

$Z_{\alpha/2}$ = ความเชื่อมั่นของการประเมิน กำหนดให้มีความเชื่อมั่น 95%

e = ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = 0.05 ดังนั้น $Z_{\alpha/2} = 1.96$

จากการประเมินภาวะโภชนาการของนักศึกษาพบว่าภาวะโภชนาการปกติร้อยละ 76.60 มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 9.55 และภาวะโภชนาการเกิน 13.85 (นิยมศรี วุฒิวัย และคณะ, 2543) จำนวนตัวอย่างจากสัดส่วนนักศึกษาที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

P = ค่าสัดส่วนนักศึกษาที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน คือ 0.0955

e = กำหนดให้ค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณเท่ากับ 0.05

$$\begin{aligned}
 n &= \frac{270(1.96)^2 (0.0955)(1 - 0.0955)}{(0.05)^2 (270 - 1) + (1.96)^2 (0.0955)(1 - 0.0955)} \\
 &= 89.20
 \end{aligned}$$

จำนวนตัวอย่างจากสัดส่วนภาวะโภชนาการเกินของนักศึกษา

P = ค่าสัดส่วนภาวะโภชนาการเกินของนักศึกษา คือ 0.1385

e = กำหนดให้ค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณเท่ากับ 0.05

$$\begin{aligned}
 n &= \frac{270(1.96)^2 (0.1385)(1 - 0.1385)}{(0.05)^2 (270 - 1) + (1.96)^2 (0.1385)(1 - 0.1385)} \\
 &= 109.43
 \end{aligned}$$

ดังนั้นการศึกษารั้งนี้จึงได้ศึกษานักศึกษาสาขาวิชาพยาบาลและเทคโนโลยีการอาหาร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ โดยใช้ขนาดตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่ที่สุดจากการ
คำนวณ คือ 110 คน

2.3 การสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างด้วยวิธี Simple random sampling จากประชากรตัวอย่าง โดยจับฉลากรายชื่อ
นักศึกษาให้ครบตามที่คำนวณได้ 110 คนใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ

3. ตัวแปรและการวัดผล ในการศึกษารั้งนี้ประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 ปริมาณพลังงานและสารอาหาร จำนวนพลังงานและสารอาหารที่ได้รับทั้งหมดใน 1 วันจาก
การสัมภาษณ์การรับประทานอาหารย้อนหลัง 24 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอบถาม ทั้งหมด 3 วัน รวมวันหยุด 1
วัน และคำนวณเป็นค่าเฉลี่ยพลังงานและสารอาหารที่ได้รับใน 1 วัน

3.1.2 รูปแบบการบริโภคอาหาร ได้แก่ การบริโภคประจำวันและความถี่ในการบริโภคอาหารชนิด
ต่างๆ โดยใช้แบบบันทึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้นักศึกษาบันทึกอาหารที่บริโภคเป็นเวลา 7 วัน วัดเป็นครั้ง/สัปดาห์

3.1.3 ความรู้ด้านโภชนาการ ใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นวัดค่าเป็นคะแนนโดยมีเกณฑ์การให้
คะแนน คือถ้าตอบถูกได้ 1 คะแนน ถ้าตอบไม่ถูกให้ 0 คะแนน

3.1.4 ทัศนคติในการบริโภคอาหารโดยแบ่งการให้คะแนนเป็น 3 ระดับ คือ เห็นด้วย ไม่เห็นใจ ไม่
เห็นด้วย โดยมีเกณฑ์ให้ค่าคะแนน คือ ข้อความในทางส่งเสริมสุขภาพและภาวะโภชนาการให้ค่าคะแนน เห็น
ด้วย ไม่เห็นใจ ไม่เห็นด้วย เป็น 3 2 และ 1 ตามลำดับ ส่วนข้อความในทางไม่ส่งเสริมสุขภาพและภาวะ
โภชนาการให้ค่าคะแนน เห็นด้วย ไม่เห็นใจ ไม่เห็นด้วย เป็น 1 2 และ 3 ตามลำดับ

3.1.5 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปี ภูมิลำเนา ขนาดครอบครัว สภาพการเป็นอยู่ รายได้
การศึกษาของบิดามารดา อาชีพและรายได้ของบิดามารดา ภาวะสุขภาพ ในช่วงระยะเวลา 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา
ได้แก่ โรคประจำตัว การเจ็บป่วย การรักษาตัวเมื่อเจ็บป่วย

3.1.6 วิถีชีวิตที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ได้แก่ การออกกำลังกาย การนอนหลับและพฤติกรรมเสี่ยงความเครียด

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ภาวะโภชนาการ ดังรายละเอียดดังนี้

3.2.1 ภาวะโภชนาการของนักศึกษา จะประเมินโดย

3.2.1.1 ดัชนีความหนาของร่างกาย (BMI) โดยใช้เกณฑ์น้ำหนัก (กิโลกรัม) / ส่วนสูง (เมตร)² นำมาเปรียบเทียบตามเกณฑ์ดังนี้

ค่า BMI ต่ำกว่า 18.50	แสดงถึงภาวะโภชนาการต่ำกว่าเกณฑ์
ค่าระหว่าง 18.50-22.90	แสดงถึงภาวะโภชนาการปกติ
ค่าระหว่าง 23.00-24.90	แสดงถึงภาวะเสี่ยงต่อโรคอ้วน
ค่า BMI มากกว่าหรือเท่ากับ 25.0	แสดงถึงภาวะอ้วน

3.2.1.2 สัดส่วนเส้นรอบเอวต่อสะโพก ได้จากการวัดเส้นรอบเอวตรงส่วนที่แคบที่สุดและวัดเส้นรอบสะโพกตรงส่วนสะโพกที่ยื่นออกมากที่สุด โดยใช้เทปวัดความยาวนำมาคำนวณเป็นสัดส่วนระหว่างเส้นรอบเอวต่อเส้นรอบสะโพก (Waist/hip ratio) แปลผลดังนี้นักศึกษาหญิงสัดส่วนเส้นรอบวงของเอวต่อสะโพก > 0.8 แปลผลมีปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ นักศึกษาชายสัดส่วนเส้นรอบวงของเอวต่อสะโพก คือ > 1.0 แปลผลมีปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ (Tienboon, 1992)

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

4.1 แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และแบบบันทึก ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ประกอบด้วย

(1) ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปี ภูมิลำเนา ขนาดครอบครัว สภาพการเป็นอยู่ รายได้ การศึกษาของบิดามารดา อาชีพและรายได้ของบิดามารดา ภาวะสุขภาพ ในช่วงระยะเวลา 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา ได้แก่ โรคประจำตัว การเจ็บป่วย การรักษาตัวเมื่อเจ็บป่วย

(2) ความรู้ทางด้านโภชนาการ ประกอบด้วยคำถาม โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน คือถ้าตอบถูก ได้ 1 คะแนน ถ้าตอบไม่ถูกให้ 0 คะแนน ทดสอบความนำเข้าถือโดยไปทดลองใช้ในกลุ่มตัวอย่างที่คล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แล้วปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมสมอีกครั้ง

(3) ทัศนคติในการบริโภคอาหาร โดยแบ่งการให้คะแนนเป็น 3 ระดับ คือ เห็นด้วย ไม่เห็นใจ ไม่เห็นด้วย โดยมีเกณฑ์ให้ค่าคะแนน 3 2 และ 1 ตามลำดับ จะทดสอบความนำเข้าถือโดยไปทดลองใช้ในกลุ่มตัวอย่างที่คล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แล้วปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมสมอีกครั้ง

(4) รูปแบบการบริโภคอาหาร ลักษณะการบริโภคอาหาร จำนวนมื้ออาหารที่บริโภคเป็นประจำต่อวัน แหล่งอาหารที่ใช้บริโภคชนิดของอาหารที่บริโภค

(5) วิถีชีวิตที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ในช่วงระยะ 1 เดือนที่ผ่านมา โดยลักษณะเกี่ยวกับการออกกำลังกาย การพักผ่อนนอนหลับ ปัญหาการนอนหลับ ความเครียด และพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ

ส่วนที่ 2 แบบบันทึก น้ำหนัก ส่วนสูง เส้นรอบเอวและเส้นรอบสะโพกเพื่อประเมินภาวะโภชนาการ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความถี่การบริโภคอาหาร

ส่วนที่ 4 แบบสัมภาษณ์อาหารที่บริโภคย้อนหลัง 24 ชั่วโมง

4.2 เครื่องชั่งอาหารขนาด 1 กิโลกรัม ช้อนตวง ถ้วยตวง ไม้บรรทัดและตัวอย่างอาหารจริงบางชนิดเพื่อใช้สำหรับชั่งน้ำหนักอาหารในการสัมภาษณ์อาหารย้อนหลัง 24 ชั่วโมง

4.3 คู่มือการประเมินอาหารใช้ในการประเมินอาหารที่บริโภค

5. การหาคุณภาพเครื่องมือ

5.1 การหาความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity)

ผู้จัดสร้างแบบสอบถามให้มีความตรงตามเนื้อหาสามารถได้ ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ อ่านเข้าใจตรงกัน การเรียงลำดับคำตามมีความสัมพันธ์กัน มีสัดส่วนของเนื้อหาที่เพียงพอ นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบหลังจากตรวจสอบแล้วนำมารับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

5.2 การหาความเชื่อมั่น (Reliability)

การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ผู้จัดต้องนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข แล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรที่คล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาและนำเครื่องมือวัดความรู้และทัศนคตินี้มาหาความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีการหาความเชื่อมั่นแบบวัดความสอดคล้องภายใน (Internal consistency) ซึ่งเป็นการวัดความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามต่าง ๆ ว่าตัดสินใจเดียวกันหรือไม่ โดยใช้วิธีคูเดอร์-ริชาร์ดสันและวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟ่า

5.2.1 แบบสอบถามความรู้ด้านโภชนาการ นำมาหาความเที่ยงโดยใช้วิธีวัดความสอดคล้อง ภายในด้วยวิธีคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson Methods) โดยใช้สูตร KR20 ได้ค่าความเชื่อมั่นในน้อยกว่า 0.75 จึงนำไปใช้ได้ โดยมีสูตรการคำนวณดังนี้

$$KR20 : r_{xx} = n/n-1 [1 - \sum pq / s_x^2]$$

โดย r_{xx} = สัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยง
 n = จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ
 p = สัดส่วนของคนที่ตอบข้อสอบได้ถูกต้อง
 q = สัดส่วนของคนที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อผิด ($q = 1 - p$)
 s_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนของผู้ถูกทดสอบทั้งหมด

ผลของค่าความเที่ยงของแบบสอบถามความรู้ด้านโภชนาการ จากการทดลองใช้แบบสอบถาม กับนักศึกษาที่ศึกษาสาขาวิชาโภชนาการ 30 คน และนำมาหาความเที่ยงโดยใช้วิธีวัดความสอดคล้องภายในโดยใช้สูตร KR20 ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.78

5.2.2 แบบสอบถามทัศนคติในการบริโภคอาหาร นำมาหาความเที่ยงโดยใช้วิธีวัดความสอดคล้องภายในด้วยวิธีของครอนบากหรือสัมประสิทธิ์อัลฟ่า (Cronbach method or Alpha coefficient) ได้ค่าความเที่ยงอยู่ระหว่าง 0-1 ค่าที่เข้าใกล้ 1 มีความเที่ยงสูงแสดงว่าแบบสอบถามทัศนคตินี้วัดได้ มีความสอดคล้องภายในสามารถนำไปใช้ได้ (Bowling, 1997) โดยมีสูตรการคำนวณดังนี้

$$\text{สัมประสิทธิ์ } \alpha = n/n-1 [1 - \sum s_i^2 / s_x^2]$$

โดย n = จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ
 s_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 s_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนของผู้ถูกทดสอบทั้งหมด

ผลของค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทัศนคติในการบริโภคอาหาร จากการทดลองใช้แบบสอบถามกับนักศึกษาสาขาวิชาไกลัคกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำมาหาความเที่ยงโดยใช้วิธีความสอดคล้องภายในด้วยวิธีครอนบากหรือสัมประสิทธิ์อัลฟ้าได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.65

5.3 หาความยากและอำนาจจำแนกของแบบวัดความรู้ (สุนีย์ เทมประสิทธิ์, 2536) ดังนี้

5.3.1 หาค่าความยาก (Difficulty) ซึ่งเป็นดัชนีที่ใช้บ่งชี้ถึงสัดส่วนของจำนวนผู้ที่ตอบคำถามถูกโดยคัดเลือกข้อที่มีความยากอยู่ระหว่าง 0.20 ถึง 0.80 โดยใช้สูตร

$$p = R_u + R_i / 2n$$

ผลของการหาค่าความยากของข้อคำถามความรู้ด้านโภชนาการพบว่าข้อคำถาม 18 ข้อ มีค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.30 ถึง 0.78

5.3.2 หาอำนาจจำแนก (Discrimination) ซึ่งเป็นดัชนีที่บ่งชี้ถึงความสามารถของข้อคำถามที่จำแนกผู้ตอบออกตามระดับความสามารถ โดยคัดเลือกข้อที่มีอำนาจจำแนกความมีค่ามากกว่า 0.20 ขึ้นไปโดยใช้สูตร

ผลการหาอำนาจจำแนกของข้อคำถามความรู้ด้านโภชนาการ พบว่ามีค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 0.23 ถึง 0.76 และอำนาจจำแนกของทัศนคติในการบริโภคอาหารมีค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 0.25 ถึง 0.64

$$r = R_u + R_i / n$$

โดย $p =$ ความยากของข้อสอบ

$r =$ ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ

$R_u =$ จำนวนผู้ตอบในกลุ่มสูงที่ตอบข้อสอบข้อนั้น ๆ ถูก

$R_i =$ จำนวนผู้ตอบในกลุ่มต่ำที่ตอบข้อสอบนั้น ๆ ถูก

$n =$ จำนวนผู้ตอบทั้งหมดในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ

6. ขั้นตอนการสร้างและการพัฒนาเครื่องมือเก็บข้อมูล

ขั้นที่ 1 ศึกษาข้อมูลจากแบบสอบถาม เอกสาร ตำราต่าง ๆ ทั้งจากในหนังสือและข้อมูลจากอินเตอร์เน็ตมาสร้างเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องความตรงด้านเนื้อหาแล้ว นำมาปรับปรุงแก้ไขตามเนื้อหาที่ได้รับคำแนะนำ

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ในกลุ่มตัวอย่างที่คล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้นนี้แล้วปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมอีกรอบ

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจริง

ขั้นที่ 5 นำแบบสอบถามความรู้ด้านโภชนาการและทัศนคติในการบริโภคมาตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ

7. ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยดังรายละเอียดตามขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

7.1 ทำหนังสือจากคณะกรรมการสุขภาพศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นถึงผู้อำนวยการเพื่อขอเจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ขอความร่วมมือในการช่วยประสาน ขออนุญาตและการเก็บข้อมูล

7.2 รวบรวมข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาใช้เวลาในการสอบถาม 3 วัน โดยแบ่งเนื้อหาที่ใช้สอบถามดังนี้

วันที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา เพศ อายุ ชั้นปี ภูมิลำเนา ขนาดรอบครัว สภาพการเป็นอยู่ รายได้ การศึกษาของบิดามารดา อาชีพและรายได้ของบิดามารดา ภาวะสุขภาพ ในช่วงระยะเวลา 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา ได้แก่ โรคประจำตัว การเจ็บป่วย การรักษาตัวเมื่อเจ็บป่วย โดยใช้แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป รวมถึงรูปแบบการบริโภคอาหาร การบริโภคอาหารย้อนหลัง 24 ชั่วโมง ครั้งที่ 1 และความถี่ในการบริโภคอาหาร

วันที่ 2 สอบถามความรู้ทางโภชนาการ ทัศนคติในการบริโภคอาหาร การบริโภคอาหาร ย้อนหลัง 24 ชั่วโมง ครั้งที่ 2 ชั้นน้ำหนักดั้งเดิมและบันทึกในแบบบันทึกการวัดสัดส่วนของร่างกาย โดยทำการชั้นน้ำหนักและวัดส่วนสูง โดยใช้แบบสอบถามแล้วนำมาคำนวณค่า BMI และวัดเส้นรอบเอวต่อสะโพกโดยให้มีความละเอียด 0.10 เซนติเมตร เพื่อนำมาคำนวณเส้นรอบเอวต่อสะโพก เพื่อวัดการกระจายของไขมันในร่างกายของนักศึกษา

วันที่ 3 สอบถามวิถีชีวิตที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ การบริโภคอาหารย้อนหลัง 24 ชั่วโมง ครั้งที่ 3 โดยใช้แบบสอบถาม

7.3 ดำเนินการเก็บข้อมูลระหว่างเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548 ถึง สิงหาคม พ.ศ. 2548

7.4 นำข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสอบถามและบันทึกข้อมูล นำมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลลงทะเบียนเพื่อเตรียมการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำหรับ STATA

8. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

8.1 ข้อมูลลักษณะทั่วไป ได้แก่ อายุ เพศ ภูมิลำเนา ขนาดรอบครัว สภาพการเป็นอยู่ รายได้ การศึกษา ของบิดามารดา อาชีพและรายได้ของบิดามารดา การบริโภคอาหาร ความชอบอาหาร ปัจจัยด้านสังคม วัฒนธรรม ข้อมูลสุขภาพ แสดงผลข้อมูลเป็นจำนวน ร้อยละ

8.2 วิเคราะห์ปริมาณพลังงานและสารอาหารที่ได้รับ จากการใช้แบบสอบถามการบริโภคอาหารย้อนหลัง 24 ชั่วโมง วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 95% CI กรณีข้อมูลแจกแจงปกติหรือค่ามัธยฐาน (Median) ค่าวาไทล์ที่ 1-3 (Q1-Q3) 95% CI กรณีข้อมูลมีการแจกแจงไม่ปกติและเบรเยนเทียบเป็นร้อยละ กับข้อกำหนดสารอาหารที่ควรได้รับประจำวันสำหรับคนไทย

8.3 ข้อมูลความถี่ของการบริโภคอาหารชนิดต่าง ๆ วิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

8.4 ความรู้ทางด้านโภชนาการ ในการแปลผลความรู้พิจารณาตามเกณฑ์แบ่งเป็น 3 ระดับ (เสรี ลาชโวจน์, 2537)

คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม ถือว่ามีความรู้ระดับต่ำ

คะแนนระหว่างร้อยละ 60-79 ของคะแนนเต็ม ถือว่ามีความรู้ระดับปานกลาง

คะแนนเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม ถือว่ามีความรู้ระดับสูง

8.5 ทัศนคติในการบริโภคอาหาร โดยมีเกณฑ์ให้ค่าคะแนน คือ ข้อความในทางส่งเสริมสุขภาพและภาวะโภชนาการให้ค่าคะแนน เท็นด้วย ไม่แนใจ ไม่เท็นด้วย เป็น 3 2 และ 1 ตามลำดับ ส่วนข้อความในทางไม่ส่งเสริมสุขภาพและภาวะโภชนาการให้ค่าคะแนน เท็นด้วย ไม่แนใจ ไม่เท็นด้วย เป็น 1 2 และ 3 ตามลำดับ แล้ววิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวม \pm ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจัดให้อยู่ในระดับต่ำ ระดับปานกลาง ระดับสูง การแปลผลทัศนคติโดยอิงกลุ่มคะแนนรวมของคำถามของนักศึกษาชาย พิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้

ค่าคะแนนรวมทัศนคติต่ำกว่า 75.92 (คะแนน $< \bar{X} - SD$) ถือว่ามีทัศนคติระดับต่ำ

ค่าคะแนนรวมทัศนคติระหว่าง $75.93-86.83$ ($\bar{X} - SD <$ คะแนน $< \bar{X} + SD$)

ถือว่ามีทัศนคติระดับปานกลาง

ค่าคะแนนรวมทัศนคติมากกว่า 86.84 (คะแนน $> \bar{X} + SD$) ถือว่ามีทัศนคติระดับสูง

การแปลผลทัศนคติโดยอิงกลุ่มคะแนนรวมของคำถามของนักศึกษาหญิง พิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้

ค่าคะแนนรวมทัศนคติต่ำกว่า 76.19 (คะแนน $< \bar{X} - SD$) ถือว่ามีทัศนคติระดับต่ำ

ค่าคะแนนรวมทัศนคติระหว่าง $76.20-88.65$ ($\bar{X} - SD <$ คะแนน $< \bar{X} + SD$)

ถือว่ามีทัศนคติระดับปานกลาง

ค่าคะแนนรวมทัศนคติมากกว่า 88.66 (คะแนน $> \bar{X} + SD$) ถือว่ามีทัศนคติระดับสูง

8.6 ข้อมูลตั้งนีความหนาของร่างกาย (Body Mass Index) แปลผลโดยคำนวณค่า BMI จากสูตร น้ำหนักเป็นกิโลกรัมต่อส่วนสูงเป็นเมตร² นำมาเปรียบเทียบตามเกณฑ์และหาค่าร้อยละโดยเกณฑ์ที่เปรียบเทียบดังนี้

ค่า BMI ต่ำกว่า 18.50 แสดงถึงภาวะโภชนาการต่ำกว่าเกณฑ์

ค่าระหว่าง $18.50-22.90$ แสดงถึงภาวะโภชนาการปกติ

ค่าระหว่าง $23.0-24.90$ แสดงถึงภาวะเสี่ยงต่อโรคอ้วน

ค่า BMI มากกว่าหรือเท่ากับ 25.0 แสดงถึงภาวะอ้วน

8.7 ประเมินภาวะโภชนาการโดยการคำนวณสัดส่วนระหว่างเอวต่อสะโพก (Waist/hip ratio) นำมาเปรียบเทียบเกณฑ์ โดยนักศึกษาหญิงค่าที่มากกว่า 0.80 และนักศึกษาชายค่าที่มากกว่า 1.0 พิจารณาได้ว่ามีปัจจัยเสี่ยงต้านสุขภาพ (Tienboon, 1992) และหาค่าร้อยละ

8.8 วิถีชีวิตที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพในช่วงระยะ 1 เดือนที่ผ่านมา ได้แก่ การออกกำลังกาย การพักผ่อนนอนหลับ ปัญหาการนอนหลับ ความเครียด และพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ แสดงผลข้อมูลเป็นจำนวน ร้อยละ